

WHY DO BIRDS MIGRATE?

นกอพยพอาศัย

ในถิ่นที่อยู่ที่มีอาหารเพียงพอ

และมีพื้นที่สร้างรัง วางไข่ แต่เมื่อ

ฤดูกาลเปลี่ยนแปลง ทำให้อาหารลดลง

นกเหล่านี้จึงจำเป็นต้องอพยพย้ายถิ่นฐานเพื่อความอยู่รอด

โดยนกจะสร้างฮอร์โมนเพื่อกระตุ้นให้อพยพ โดยไม่รู้จักรัศมีเหนือขั้ว

รวมทั้งมีการเข้าร่วมนฟุ้งและกินอาหารให้มากขึ้น เพื่อสะสมพลังงาน

สำหรับการเดินทางไกล

เส้นทางการบินเอเชียตะวันออกเฉียงใต้-ออสเตรเลีย

ประเทศไทยมีลักษณะเป็นคาบสมุทรตอนล่างสุด

ของพื้นทวีป นกที่บินมาจากตอนเหนือของจีน ธิเบต

จะใช้เป็นที่พักระหว่างเดินทาง ส่วนนกที่มาจากไซบีเรีย

ญี่ปุ่น เกาหลี จะบินมาตามชายฝั่งมายังประเทศไทย

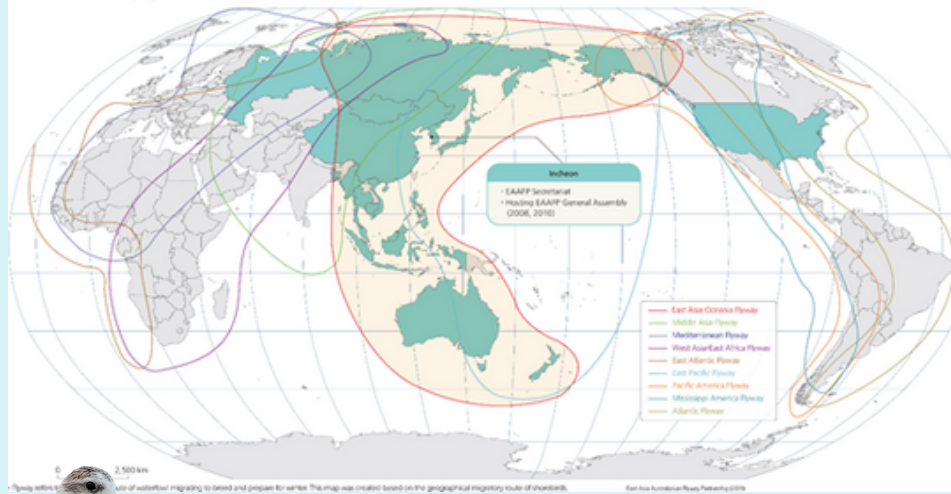
ก่อนจะอพยพลงใต้สู่มาเลเซีย อินโดนีเซีย ออสเตรเลีย

และนิวซีแลนด์ ในขณะที่นกอีกกลุ่มหนึ่งที่มาจากญี่ปุ่น

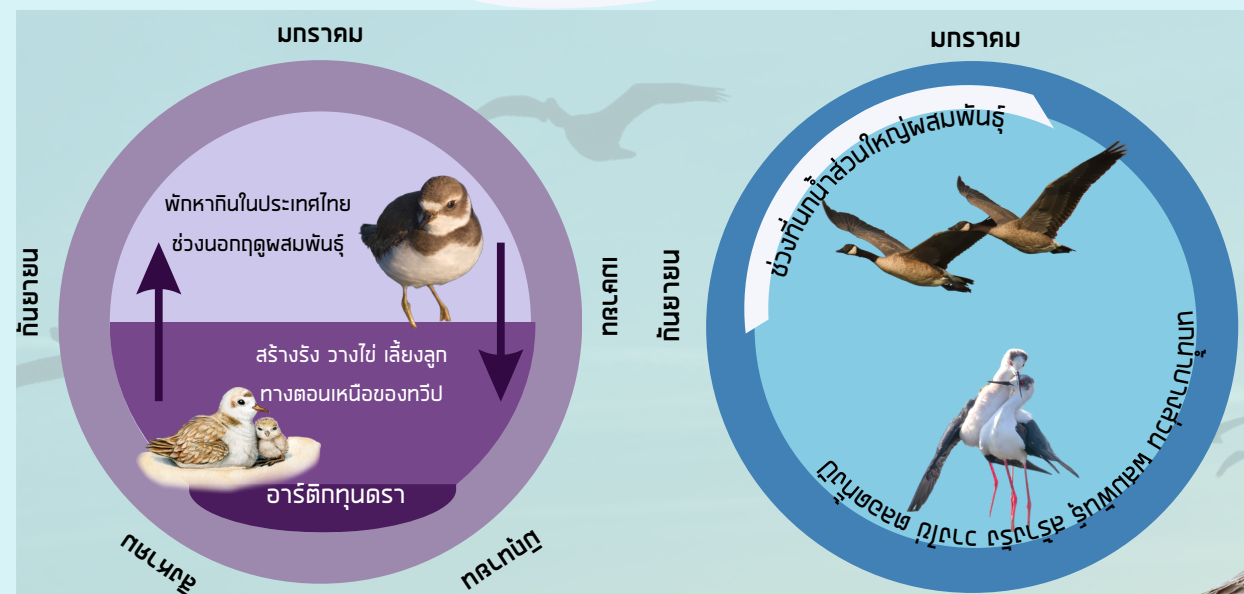
จะบินลงมาตามเกาะต่าง ๆ ของฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย

โดยมีจุดมุ่งหมายคือ "ออสเตรเลีย"

East Asian-Australasian Flyway Partnership (EAAFP)

Map showing the East Asian-Australasian Flyway Partnership (EAAFP) routes. The map was created based on the geographical migratory route of waterbirds. Source: BirdLife International, 2018.

วงจรชีวิตของนกอพยพ

วงจรชีวิตของนกประจำถิ่น

นกน้ำในประเทศไทยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ นกน้ำอพยพ และนกน้ำ

ประจำถิ่น โดยนกน้ำอพยพชุดแรกจะอพยพเข้ามาในช่วงกลางเดือน

กันยายนของทุกปี จนถึงช่วงเดือนธันวาคม ซึ่งนกอพยพมักต้อง

ผลิตขนหลังจากฤดูผสมพันธุ์ก่อนการเดินทางไกล และผลิตขนอีกครั้ง

ก่อนจะอพยพขึ้นเหนือ ในช่วงเดือนมีนาคม ถึงเดือนพฤษภาคม

สำหรับนกน้ำประจำถิ่นจะอาศัย หาดหิน พสมพันธุ์ วางไข่ และเลี้ยงลูก

ในประเทศไทยตลอดทั้งปี

การอพยพของนกชายเลนปากช้อน

มีฤดูผสมพันธุ์ในช่วงเดือนพฤษภาคม บริเวณ

ตอนเหนือของรัสเซีย ก่อนจะอพยพผ่านจีน ไทย

ไปจนถึงอ่าวมาละตาของเมียนมาร์ ซึ่งเป็นพื้นที่

ชุ่มน้ำที่พบนกชายเลนปากช้อนประมาณ 50%

ของประชากรพวกมันทั้งหมด

การจัดอันดับนกที่มีการบินอพยพไกลที่สุด

นกปากซ่อมใหญ่ (6,800 น.ม.)

นกปากแอนข้างลาย (11,000 น.ม.)

นกน็อตแดง (15,000 น.ม.)

เพนกวินอาเดลี (17,600 น.ม.)

นกจุมพุดหางสั้น (30,000 น.ม.)

นกนางนวลทะเลอาร์กติก (90,000 น.ม.)

ภัยคุกคามนกอพยพ

- ที่นที่อยู่อาศัยถูกทำลาย
- อาคารสูง, เสาไฟฟ้าแรงสูง, กังหันลม
- แสงไฟในเวลากลางคืน
- การล่าที่ผิดกฎหมาย
- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

Climate change and Migratory Waterbird

การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ ส่งผลให้ฤดูกาล

เปลี่ยนแปลง นกจะมีช่วงการอพยพที่เร็วขึ้น และมักถึง

ที่หมายก่อนที่แหล่งอาหารจะมีความอุดมสมบูรณ์

ซึ่งอาจทำให้นกตายก่อนถึงจุดหมาย

ที่มา : Birdlife International, 2018

จัดทำโดย : กลุ่มงานขับเคลื่อนนโยบายและกลไก กองจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม